

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELNIK HETENKENT EGBYSZER:
szombaton és egyes rendki-
vüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSEG:

Városi közlevéltár (városház.
földszint 7. sz. lde küldendők
a kéziratok.

KIADÓHIVATAL:

Városi könyvnyomda-vál-
lalat irodája. lde küldendők
az előfizetési díjak és hirde-
tések.

KÖZIGAZGATÁSI, KOZMŰVELŐDÉSI ÉS KOZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: **VECSEY IMRE.** * Felelős szerkesztő: **KONCZ ÁKOS.**

Kiadótulajdonos: **A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.**

Piaci áralakulások.

A városi tűzifa árát felemelte a tavaszon a törvényhatósági közgyűlés — a tanácsi előterjesztésnek megfelelőleg, — s most a tanács újólag megindította a tárgyalást további felemelés végett.

Akik nem tartják méltatlannak magukhoz, hogy a dolgok kellő ismerete nélkül ítéljenek, azok már ítélkeztek a kérdésben s kárhoztatták a tavaszi árfelemelést s kárhoztatják a mostani felemelést, sőt némelyek nem mulasztják el felhasználni az alkalmat a tanács lekicsinyelésére sem. De akik csak a dolgok kellő megismerése után szoktak véleményt mondani, azok is különösnek — vagy legalább magyarázatot igénylőnek tartják a két izi árbeli emelést.

Időtpazarló vita elkerülése végett is szükségesnek tartom ide vonatkozólag — s az élelmi szerek árát is érintőleg — a következőket előadni.

A tanács már régebben tisztában van azzal, hogy azok az erdei vágásfordulók, melyekre a mi városi erdőségünk beosztva van, nem adnak annyi tűzifát, nem termelhető ki belőlük annyi tűzifa, amennyi elégséges a város egész közönségének faszükséglete kielégítésére. Tudják különben ugyanezt azok a vidéki magyarok is, akik Hadházzról, Böszörményből folyton fuvarozzák ide a fát évek óta — s tudják azok a fakereskedők is, akik itt fakereskedést rendeztek be. Talán csak azok nem tudják ezt Debreczenben, akik nem akarják tudni.

Minthogy tehát tisztában volt a tanács és az erdőmester a helyzettel, évek óta igyekezett úgy orvosolni a bajt, hogy a tűzifa árának emelésére se ő maga ne kényszerüljön, sem pedig annak emelésére a kereskedőknek ürügyet ne szolgáltatasson, sőt eltartóztassa attól azokat. Ez okból szép szerivel kitért az alól — pedig a fakereskedők sürgették, hogy emelje a városi tűzifa árát — s 2, sőt 3 évig ez sikerült is. Majd, hogy a fakereskedők eltartóztatva legyenek valamely nagyobb faszükséglet által indokolt emeléstől, igyekezett a városi évi fatermelés mennyiségét — a vágástérről kikerülő rendes mennyiséget megszorítani azzal, hogy a városi birtokok határáraitól, majd a temetőkből eszközölt u. n. száraló fakivágásokat s folytatta a száraló vágást az erdőségeken is, nagy tevékenységet s ügyességet fejtett ki e tekintetben is erdőmesterünk. Majd azt tette a tanács, hogy egyik télen két évfor-

dulói vágástérről termelte ki a fát, — tevén ezt egyebek között azon cimen, hogy a munkanélküli vagyontalan lakostársainknak így munkát, kenyeret s arra is alkalmat adhasson, hogy az így megszorított töre-mora s galyfából olcsóbban, sőt ingyen fedezhessék faszükségeiket.

Ezek tények, amelyek beszélnek önmagok — azoknak, akik megérteni akarják a beszédet.

Nem ilyen tény, de aktaszerűen igaz az, hogy amidőn az 1906-ik év őszén már látta a tanács, hogy a fakereskedők felemelték a faárakat, mert kénytelenek voltak felemelni, mivel ők is drágábban vásároltak, — és amidőn látta, hogy a fakereskedők a városi olcsóbb fával szemben abba a helyzetbe jutottak, hogy drágább fájukat csak a városi fa elfogyása után fogják értékesíthetni, de akkor aztán aránytalanul felemelt árért is lesz annak vevője, — erre a körülményre a tanács felhívta a bizottsági közgyűlés figyelmét s ajánlatba hozta a lehető egyedüli helyes módszert. Azt javasolta nevezetesen, hogy a város ne akarja a maga 40,000 köbméter fájával szabályozni a piaci árat az ország több millió köbmétert tevő fakészletének árával szemben, hanem alkalmazkodjék a kitermelési általános árakhoz s a folyó árhoz, hiszen kétségtelen, hogy a mi erdőségünkben is drágábbá lett a kitermelés stb. A törvényhatósági bizottság tagjai emlékeznek, hogy akkor néhány tetszetős felszólalástól melegedett fel mindenki, — rá sem gondolt, hogy a tél hideg s hosszú lehet s hogy ama felszólalásokkal nem fogjuk befűthetni hideg szobáinkat. Ezt csak emlékezetbe kívántam hozni az alábbiak megérthetése szempontjából s nem vádolok senkit, — nem is vádolhatok, úgy emlékszem, egyhangulag hozatott a tanácsi javaslatot elvető közgyűlési határozat.

Idézzük vissza emlékünkebe most a mult tél vonatkozó eseményeit.

A természetes fejlemények csak elodázhatók, de el nem nyomhatók. A városi tűzifa, az olcsó fa hamarabb elfogyott, mint ahogy azt az erdőmester s a tanács előre jelezte. Azért a nyers fáért is, amelyet a következő télre termeltünk az arra kijelölt vágásfordulókból, folyton ostrom alatt állott a városháza, — a tömeg betörte a házipénztár ajtaját, türelmetlenkedett, fenyegetőzött — s elvégre is kénytelen volt megfizetni kisebb famennyiségért magasabb árat a fakereskedőknek; s a közgyűlési javaslatok, melyek a nép, a közönség iránti forró szeretetből fakadtak, nem tudtak

érvényesülni; — folyó áron, beszerzési, bekerülési áron alól fát kapni nem lehetett, a legolcsóbb fa, melyről említést tehetünk, méterölenként már 16 frtba lett volna a vasuti pályaudvarra megérkezésekor. Aki kételkedett, kénytelen volt meggyőződni arról, hogy a forgalmi folyó áron alól a tűzifát árulni sem lehet, kapni sem lehet.

A tél enyhültével az erdőmester és a tanács ismét helyes körütekintéssel járt el, midőn ekkor a tűzifának mérsékelt emelését proponálta. Tudta akkor is, hogy ama mérsékelt áremelésnél meg nem maradhatunk, de mert a bekövetkezett melegebb idő ezt megengedte, a mérsékelt ár-emeléssel igyekezett elérni s el is érte, hogy a tűzifa-kereskedők ne emeljék fel azonnal nagyon magasra az árakat.

Igy jutottunk el a mához, amikor ismét következik az esős, hidegebb ősz s a még hidegebb tél. Szomorú a helyzet?

Az, hogy a város kitermelte a megfelelő vágástérről azt a famennyiséget, melynél többet ki nem termelhetett, s amely — mint tudjuk — nem elegendő a városi közönségnek egész faszükségletét fedezni. Közbevetőleg jegyzem meg, hogy drágábban, nagyobb költségen termelte ki, nagyobb költségen építette ki az annak beszállítására hivatott erdei vasutat, fizetési pótlékot kénytelen adni az annak beszállításával, ellenőrzésével, őrzésével, kiárulásával, kiadásával foglalkozó embereknek.

Fakereskedőink is bizonyára ellátták raktáraikat megfelelő fakészlettel. — de természetesen ők is drágább, magasabb árért szereztek be a készletet.

Mindezekeken felül pedig alakult egy részvénytársaság.

Ez a részvénytársaság sem azért alakult, hogy kizsebelje a közönséget, hanem azért, hogy legyen fa s hogy mérsékelt árért bocsássa a tűzifát a közönség rendelkezésére, — azonban ennek üzleti tevékenykedése is arról győződött meg, hogy a tűzifa a régi árakon be nem szerezhető nem árusítható.

Minden kétségkívül bekövetkezett tehát az ideje annak, hogy a város is most már emelje fel a tűzifa árát annak forgalmi folyó árára.

Kitérni nem lehet ez elől. Ha csupán kereskedőknek, üzletembereknek beszélnek, nem mondanék egyebet annak indokolásául, mint egyedül azt, hogy emelni kell, mert azt a forgalmi folyóár követeli.

De mert nem kereskedők, hanem laikusok, a fogyasztók is hozzászólanak a dologhoz s még olyan képtelen és tendenciózus érveket is hoznak fel, hogy a tanács az emeléssel a város népe ellen bünt követ el; el kell mondani még a következőket.

A nép, a munkás osztály végzi a kitermelési munkát s ha ez a kitermelésnél a maga munkabérét magasabb összegben kapja meg, ő maga is magasabb árat adhat s ad is azért s rá nézve így ki-egyenlítődik az áremelés.

A legszegényebb néposztály eddig is jogosult volt s jövőre is jogosult marad akként jutni ol-

csóbb, sőt ingyen fához, hogy száraz galyakat szedhet az erdőségeken, illetve segélyképen kap tűzifát.

A vagyonosabb polgári osztály a saját meglevő vagyonának értékemelkedésével egyenliti ki a magasabb vételárat, sőt az elviselheti s el is viseli azért, mert most már van neki, ami az 1905. évi terméketlenség miatt még 1906—7 telén nem állhatott rendelkezésére, tudniillik az 1906. évi tengeri termés csutkája.

Csak a tisztviselői kisebb javadalmazásu osztálynak nem tudom megtalálni az ekvivalenst, mert ezt a drágasági pótlék nem pótolja s így ha fizetése sem emeltetett, bizony az kétszeresen érzi úgy a fának, mint egyébnek a megdrágulását.

És hátra van még maga a város anyagi szempontjából, de egyszersmind polgárai érdekét megővni tartozó hivatásából is világítani meg a dolgot. E tekintetben pedig tiltakozom először is az ellen, amit legközelebb olvastam s amint említettem, hogy t. i. a város és közönsége egymással szembeállítsanak. A város és közönsége egy és ugyanaz s érdekük sem lehetnek ellentétesek.

Nos hát a város szükségletei nőnek, nő a nyomora is s azoknak a száma is, akiket gyámolítani kell. Még pedig gyámolítani pénzzel, fával, jótékony intézményekkel. Nem szereti az a népet s nem is szolgál emberbaráti dolgokat, eszméket, aki a várost megfosztani kívánja az anyagiaktól, megfosztani akarja attól, hogy egyes dolgaiból a rendes forgalmi árat megkapja.

De az sem barátja a népnek, aki a város fejlődésének nem barátja. A városi mindenféle igények rohamosan nőnek s azok kielégítése jótékonyan hat ki gazdagra, szegényre. Szabad-e hát azon megnyugodnunk, hogy a város ne kapja meg az általa áruba bocsáthatott terményeiért — jelen esetben a tűzifáért a rendes forgalmu értéket? Semmiképpen nem volna menthető s aki tenné, megkárosítaná a várost s egyszersmind arra kényszerítené, hogy emelje a községi adót.

Ennyit a tűzifáról mondani elég s talán ezzel indokoltam, hogy a tanács nem térhetett ki a tűzifa árának emelése alól.

A piaci élelmi cikkek felől s azok áremelkedése felől szintén nem vagyok egy véleményen a tetszetős felszólamlásokkal.

Mielőtt rámondanám, hogy drága a kacska, a tojás, a répa, petrezselyem stb. én keresem azt, vajjon arányban áll-e annak ára a termelési, a piacra előállítás költséggel? S midőn ezt ma kérdéslegesen magam elé teszem, nem merem ugyan határozottan azt állítani, hogy arányban áll, de azt tudom, hogy 1. ma drágább a föld, — hiszen az a tanyabirtok, mely 30 évvel ezelőtt 800 forintért megvehető volt, ma 2600 frtért kél nyilasonként; 2. hogy a mezei munkás ma nem nap-számos ember, hanem drága bérért keveset dolgozó s a gazdával szemben helyezkedő egyén, akinek szintén tisztességes lakást, élelmet kíván minden jó ember s akitől tehát nem kívánhatom, hogy ne kapja meg fáradozásának megfelelő bérét, hanem nekem a piacra élelmet termel, illetve nevel.

Nem merem ma — mert a mai forrongó helyzetben időszerűtlennek, inopportunosnak tartom — nagyon bolygatni ezt a kérdést s különösen nem merem kérdeni némelyektől, hogy miért tartják drágának az élelmi cikkeket akkor, mikor fényüzési cikkekért s látszatért egész vagyont adnak ki. Hanem azt merem ajánlani, hogy miután a piaci élelmi szerek ára aligha csökken, igyekezzék mindenki ahoz szépen be rendezkedni. Az árakat hatóságilag esetleg árucarnokokkal, hatósági termeléssel, a termelés előállítás költségnél alacsonyabbra lenyomni nem lehet s ha hatóságilag akarnánk termelni afféle árukat, annak is meg volna a maga költsége, de hiszen erről ma még nem kell beszélni.

Debreczen, 1907 szept. 8.

Nánási.

Védekezés a fa- és széndrágaság ellen.

Állítsunk gázkályhákat.

A városban egyébről sem beszélnek most, csak a drágaságról. És valóban, szomoruan aktuális lett ez a téma, mert maholnap a megélhetés valóban művészet lesz. Nemcsak a kötött jövedelmű ember él nehéz gondok között, hanem a módosabbak is feljajdulnak a nagy drágaság láttára. Az élelmi szerek tíz év alatt 63%-kal emelkedtek, de magasra nőttek az élvezeti cikkek is, valamint mindaz, ami a kereskedelemben és iparban előfordul.

Az emberek védekezni próbálnak a drágaság ellen. Keresve kutatják a megélhetés könnyebb módját. Amott szövetkezeteket alapítanak, emitt közös konyhát építenek, sőt egyes városok, mint Budapest, Kecskemét, Temesvár, Selmeczbánya, minden lehetőt elkövetnek, hogy lakosaiknak valamelyes kedvezményt nyújtsanak.

A jelenlegi állapotok annál leverőbbek, mert jön a tél. Azok a tudósok, akik a csillagokból olvassák ki a jövőt, azzal biztatnak ugyan, hogy a ránk jövő tél nem lesz olyan szigorú, mint a tavalyi, ez azonban oly vigasztalás, amelynek nyomában csalódás is jöhet. De bármily tél következik is reánk, annyi bizonyos, hogy fűtőanyagra szükségünk lesz. Ezen szükségletünket azonban az idén drága pénzen fogjuk beszerezni. A fa ára emelkedőben van és biztosra vehetjük, hogy egy öl fa a behozatallal és felvágással legalább is 44–46 koronába fog kerülni. Csak öt ölet véve fel egy közepes háztartáshoz, a tüzelőanyag a legtöbb ember zsebéből ki fog venni 220–230 koronát, melyet, ha felosztunk hat óra a késő őszi, tél és kora tavasz tartamára, havonként 36–38 koronába fog kerülni a fűtés, pedig öt öl fa a mi bérelt lakásaink mesésen rossz kályhaszerkezete és kéményrendszere szerint, magyarásan szólva, meg se kottyan.

De nemcsak a fa, hanem a szén ára is emelkedik, de meg szénnel csakis az erre berendezett kályhákban lehet fűteni; nem is szólva arról, hogy néha napokon át sem lehet szénét kapni, mint az tavaly is megese, a fafuaroztatás és

favágás pedig oly sok költséggel és bosszúsággal jár, hogy egy csöppet sem csodálkozunk, ha sokan nagy aggodalommal néznek a tél elé.

Legokosabban cselekszünk akkor, ha gázkályhával szereljük fel lakásunkat. Ez esetben nem kell bajlódni a fa és szén beszerzésével, nem bosszantanakbe nnünket a favágók horribilis követeléseikkel, nem piszkoljuk el lakásunkat szénporral és egyenletes melegségben tartjuk szobáinkat. És mindezen előnnyel szemben egy fillérrel se kerül többbe a gázfűtés és nem is veszedelmes, mert ha esetleg gázömlés történék, a kémény a mérges gázt kihuzza.

Debreczen sz. kir. város világítási vállalata teljesen be van rendezve gázkályhákra és azok beállítására. Olesó árban elvégez minden munkát és az általa szállított gázkályhák nemcsak célszerűek, hanem csinosak és ékesítik a szobát. Kiki beszerezhet magának olesóbb, vagy drágább gázkályhát, a legolesóbb éppenny melegít, mint a legdrágább. Estéknként vagg alkonyatkor bevilágítja diszkrét fényével az egész szobát és vissza viszi gondolatunkat a régi időre, mikor nagyapáink házában kandallóban ropogott az akkor olesó hasábf. Így tehát a célszerűséghez még egy kevés poézis is járul, emlékezés a multra, mikor olesóbb és jobb világot éltünk...

Nem ajánlhatjuk eléggé olvasóink figyelmébe a gázkályhák beszerzését: sok bosszúságtól lesz az megkímélve, aki szakít az előítéletekkel és a fűtés eme modern eszközét viszi házába. Emellett egy fillérrel sem fog fűtésre többet költeni, mintha drágán veszi a fát és a szobát, falakat pusztító, a tudóre pedig ártalmatlan szenet. Mérsékelheti a szoba levegőjét tetszése szerint, nem kell órákig várnia, míg a kályha és szoba felmelegszik, hanem pár perc múlva barátságos meleget varázsolhat lakásába és csak akkor gyújtja fel a lángokat, mikor azokra éppen szüksége van.

A gázkályhák beállítása szintén egyik védekezési mód lévén a drága fa és szénárak ellen, melegen ajánljuk olvasóinknak és a város közönségének ezen célszerű és olesó fűtési eszköz beszerzését.

Debreczen sz. kir. város világítási vállalata a hozzá érkező megkereséseket és megrendeléseket még az őszi folyamán elintézi, illetve teljesíti olesón és szakszerűen.

K. Á.

A Csokonai körből.

— Szávay Gyula jelentése. —

A Csokonai-kör, városunk eme egyetlen irodalmi társaságának 1906. évi életét megírta Szávay Gyula, a kör főtitkára. A beszámoló, mely hűen rajzolja meg az elmúlt esztendő eseményeit, főbb pontjaiban a következőket tartalmazza:

Az irodalom mivelése, felolvasások keretében való népszerűsítése, bírálatok által való megvilágosítása, irodalmi ünnepek rendezése, a Csokonai-kultusz ébren tartása, fiatal írók támogatásával a jövőnek meleg lelkü előkészítése, a multak sirjában pihenő nagyok emlékének a halhatatlanság

diszébe való előhívása, az irodalom és művészet helyi művelőinek a velök rokonszenvezőkkel társaságba gyűjtése, az országos irodalmi társaságokkal való kapcsolódás, ünnepeikben való részvétel s viszont a mi ünnepeinkben az ő diszes részvételük — és a rendeltetésünk sorába foglalt sok egyéb feladat szívesen vállalt, lelkiismeretesen teljesített munkánkat képezte ebben az évben is.

Tagjaink közül többen szépirodalmi kötetekkel jelentek meg a közönség előtt (Oláh Gábor, Gál Zoltán, Kuthi Sándor, Szávay Zoltán). Egyesek a színműirodalom művelői közt nyilvános szóhoz és sikerhez jutottak (Könyves Tóth Kálmán, Boldisár Kálmán, Szávay Gyula). A tudományos irodalomnak is voltak művelői (dr. Rácz Lajos, dr. Barcsa János). Egy tehetséges fiatal író (Kuti Sándor) a kör műve kiadásában gyámoltott; a kaszinó Kazinczy-pályázat bírálói tisztét teljesítette, ebben biztató tehetségek számára, vert arany foglalatban, serkentő babérleveleket segített osztani s végül száz aranyos (1000 kor.) pályadíjat tüzött ki a Telegdi—Kovács László alapítványból vidám, dalos magyar színjátékra.

A tél folyamán felolvasó üléseket tartott, szám szerint 5-öt, ezek egyikét, a nov. 17-ikét, hagyományos kegyelettel Csokonai emlékének szentelve. E felolvasó ülések voltak azok az alkalmak, melyeken a kör az irodalmi társalgás nyelvén Debreczen széplelkű közönségével érintkezett. Felolvasó üléseink — talán nem esünk szerénytelenségbe, ha mondjuk — élvezetesekek és érdekesek voltak, legalább ezt olvastuk le mindig nagyszámu közönségünk meglegedett arculatáról; egyik ilyen ülésünkön — talán a legérdekesebb ez volt — Dóczy József mutatta be szép magyar dalait, ének- és zenekísérettel. A felolvasások műsorát tulnyomó részben a helyi irodalom és művészet szerepvivői töltötték be s ezzel mintegy kialakulni törekedett a maga önállóságában a debreczeni irodalmi és művészeti tűzhely.

Bocskay emlékére — szobrának leleplezése alkalmából — irodalmi ünnepet rendeztünk. Balassa Bálint földi maradványainak országos irodalmi ünnep keretében történt disztemetésén, a kolozsvári nemzeti színház avató ünnepén s azokon az ünnepeken, melyeket rendeztek Bösörményben Bocskay, Kolozsváron Árpád fejedelem, Eperjesen Greguss Ágost, Debreczenben Thaly Kálmán, Budapesten Diószegi emlékének, képviselőivel a Csokonai-Kör megjelent; ez utóbbi ünnepen éppen egyik érdemes tagja, Barcsa János tartotta az ünnepi beszédet.

A Csokonai-kultusz körül való buzgólkodásai-ból legyen fölemlítve, hogy a közmívelődési házban birt otthonában megnyitotta a kör a Csokonai-ereklyetárat, kézirat- és könyvgyűjteményt magában foglaló Csokonai szobát, mely Komlóssy Arthur alelnök teremtő erejének és dr. Barcsa János tagtársunk rendező szakavatottságának fényesen beszélő alkotása, amelyet a látogató igaz megindulás és eszményi gondolkozásba való elmélyedés nélkül nem tud elhagyni. Az ereklye-

tár a városi muzeummal kapcsolatosan látogatható.

Csokonai műveinek népszerű kis gyűjteményes kiadása a kelendőség könnyű szárnyain hordozza egyre szélesebedő körökbe a költő nagy nevét. Közvetlen megoldandó feladatának tekinti a kör a költő műveinek képes diszkiadását és méltó életrajzának már megkísérlett megíratását. Mindakét tervet folyó működése legéremesebb programpontjául ismeri el a kör, melyek megvalósítására lelkesült örömmel hozza meg munkáját és áldozatát.

Főlemelte a kör szavát a debreczeni egyetem érdekében. Ünnepi felolvasó ülést tervezett, hogy ott nagyhirű magyar tudósokat szólaltasson meg a debreczeni egyetem mellett. Ez a terv, az illetők közbejött személyi viszonyai miatt egyelőre nem volt megvalósítható.

A debreczeni szabadiskola ezidei tanfolyamait is támogatta szerény erejéhez mérten 100 koronával s ezt a támogatást készségesen állandósítja is.

Belső helyi kötelességei sorában nem hanyagolta el az Emlékkert rendezésének, a Szombati—Veresmarty emlék szerencsésebb elhelyezésének kérdéseit s meg vannak a tervei és gondolatai a falainkat diszesítő emléktáblák kegyeletes kiegészítésére és a közmívelődési ház ügyének megoldására nézve.

Színház.

Zilahy Gyula, a debreczeni városi színház igazgatója a következő értesítést küldte lapunkhoz:

Tisztelettel értesítem a t. közönséget, hogy a városi színházat 1907 szeptember 28-án megnyitom. — Egyben van szerencsém társulatom névsorát bemutatni.

I. Ügyvezetőség: Zilahy Gyula igazgató és főrendező. Békés Gyula titkár. Mártonfalvy György karnagy. Irmay Béla másod karnagy. Szakács Andor rendező. Polgár Sándor rendező. Györe Alajos pénztáros. Borsody József sugó. Vadász Lajos ügyelő.

II. Előadó személyzet: Hölgyek: Arday Ida drámai és vigjátéki anya. Báthory Mária drámai és vigjátéki naiva. J. Csáder Irén drámai hösnő. Fehér Olga operette és opera alténekesnő. Hahnel Aranka drámai szende és vigjátéki színésznő. Lónyai Piroska operette szubrett. Lukács Juliska hösnő, társalgási. László Aranka operette és népszínmű komika. Zsigmondi Anna operette szubrett és népszínmű énekesnő. Szabó Irma naiva, drámai szende. Zilahy Gyuláné opera és operette énekesnő. Perczel Karola, Perczel Rózsi balett tánczosnők. Urak: Árkossy Vilmos operette és népszínmű bariton. Bay László opera és operette bariton. Békés Gyula vigjátéki és jellemszínész. Bérczi Ernő lírai szerelmes, naturbursch. Boda Ferenc opera és operette tenor. Ligeti Lajos operette komikus. Szathmári Elek opera és operette tenor. Szakács Andor hősszerelmes. Tallián László bonvivánt, társalgási. Ternyei Lajos szerelmes és énekes bonvivánt. Vadász Lajos apaszínész. Zilahy Gyula vigjátéki színész, bonvivánt.

III. Segéd személyzet: Arday Vilma, Bányay Etel, B. Czenker Róza, Erdélyi Margit, Fekete Etel, Hary Rózsa, Illyés Iduska, Kertész Kata, Kállay Hermin, Magda Eszti, Palásti Ilona, Rózsahegyi Ilona, Salgó Anna, Szalay

Dusi, Várady Józsa, Vadász Lajosné, Arday Árpád, Barabás Károly, Erdős Hugó, Éliás Gyula, Gazdácska Lajos, Jászkuerti Ferenc, Kallós József, Kiss J. Sándor, Lenkei György, Mártonfi Jenő, Nagy József, Perényi József, Rónai Géza, Szilágyi Ernő, Ungvári Vilmos.

IV. Műszaki vezetés. Műszaki felügyelő és festő: Gyöngyösi Viktor. Gépész: Tóth János egy segéddel. Fodrász: Petrizsiny János két segéddel. Könyvtárnok: Nagy József. Diszmaster: Ködbám Károly 12 diszitóval. Szertáros: Kerekes István 3 segéddel. Főruhatáros: Horváth Ferenc 2 segéddel. Fővilágosító: Török József. Világosító: Káté Imre. Szereposztó: Papp Lajos. Portás: Katonka József. 20 jegyszedeő.

Műsoromra vonatkozólag tisztelettel jelentem, hogy a fővárosi színházak kiválóbb újdonságai mellett sorra színre fogom hozni a régi jelesebb irodalmi termékeket, drámát, színművet, vígjátékot, népszínművet, operát és operettet egyaránt.

Bérelni lehet e hó 16-ikától délelőtt 10—12-ig, délután 3—5-ig a színházi pénztárnál.

1907. évi III. törvénycikk

a hazai ipar fejlesztéséről.

(Szentelést nyert 1907. évi január hó 9-én. Kihirdetett az Országos Törvénytárban 1907. január hó 12-én.)

(Folytatás.)

III. FEJEZET.

A hazai ipar érvényesülését biztosító rendelkezések.

8. §.

A törvény 13. §-ában a hazai iparnak biztosított elsőseg gyakorlati érvényesülése céljából a következők tartandók szem előtt:

a) A kiírásnál.

Az ipari szükségletek szállítására vagy ipari munkálatok teljesítésére vonatkozó nyilvános versenytárgyalási hirdetésbe, illetőleg a korlátolt versenyre hívó ajánlati felhívásba, amennyiben pedig ezekhez külön felállított általános és részletes feltételek csatoltatnak, úgy azokba beveendő az alábbi határozmányok:

a) A szállítás vagy munkálat elnyerői a szállítás vagy munkálat teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat, ha kellő minőségben, kellő időre és nem lényeges árkülönbözet mellett hazai iparosoktól vagy gyárosoktól beszerezhetők, azoktól fogják beszerezni; az összes nyers anyagokat, félgyártmányokat, kész iparcikkeket, amennyiben azok a magyar szent korona országai területén előállítatnak, termeltetnek, illetőleg amennyire ez egyáltalán lehetséges, teljesen (l. 8. §. C. a) pont) a magyar szent korona országainak termelése és ipara révén tartoznak beszerezni és a cikkek gyártásához, illetve a munkálatok teljesítéséhez hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki erőket, tisztviselőket, iparosokat, alvállalkozókat, munkavezetőket, munkásokat stb. tartoznak alkalmazni. E kötelezettségek teljesítése tekintetében magukat úgy a szállítást vagy munkálatot kiadó hatóság, hivatal, intézet, intézmény, alap, alapítvány, vállalat közegei, mint a m. kir. kereskedelmi muzeum,

illetőleg a kereskedelemügyi miniszter szakközegei ellenőrzésének is alávetik és az evégből szükséges adatokat az ellenőrző közegek rendelkezésére bocsátják.

b) A hazai származásra nézve vállalt ezen kötelezettségek, avagy azok egyike vagy másika (a teljesen itthon való előállítás, hazai új gépek, hazai műszaki és munkaerők stb.) alól saját tárcáját illetőleg a kereskedelemügyi miniszter, a többi miniszteri tárcákat illetőleg pedig csak az illetékes miniszter — a kereskedelemügyi m. kir. miniszter hozzájárulásával — adhat egyes indokolt esetekben (hazai gyártmány, hazai műszaki és munkaerő teljes hiánya, meg nem felelő minőség, nem elegendő mennyiség, tulmagas ár stb. stb.) felmentést és e kötelezettségeknek vagy azok egyikének a m. kir. kereskedelmi muzeum, illetőleg a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ellenőrző közegei által megállapított áthágása esetén a hivatal választásától függ, hogy a szerződést — a vállalkozó előzetes értesítése mellett — bírói közbenjárás nélkül felbontsa és e mellett a szállítást vagy munkálatot a vállalkozó terhére és veszélyére más módon biztosítsa, vagy pedig hogy a szerződésben % szerint megállapítandó, de az összérték, esetleg évi érték 20-%-át meg nem haladható kötbér kifizetését és e mellett a szerződés teljesítését követelje.

A kötbér a földmívelésügyi miniszteri tárca alá tartozó szállítások és munkálatok kivételével — amelyeknél az a szállítási, (munka-) feltételekben, illetve a szerződésben megjelölendő alap javára, illetve célra fordítatik — az ipari és kereskedelmi alap javára esik. E kötelezettségek, avagy azok egyikének kijátszása által elkövetett és beigazolt visszaélés esetén az illetékes miniszter a vállalkozót a kizárási jogkörébe eső ipari szállítások és munkálatokból végleg vagy meghatározott időre kizárhatja. (L. VIII. fej.)

A hirdetésben vagy ajánlati felhívásban a szállítások vagy munkálatokhoz szükséges nyers anyagok, félgyártmányok vagy kész iparcikkek beszerzésére bizonyos gyárosok vagy iparosok telepét kijelölni semmiféle formában sem szabad.

Ha valamely különleges szerkezet vagy rendszer megjelölhetése céljából mellőzhetlen valamely cégnév használata, a hirdetésben kifejezetten megemlítendő, hogy bármely szakmabeli hazai gyárosnak a kérdéses rendszer vagy szerkezet szerint készült gyártmányára tehető ajánlat. Építkezéseknél, ha bizonyos telepről származó kőanyag előírása mellőzhetlen volna, ily előírás helyt foghat ugyan, de a hirdetésben vagy ajánlati felhívásban meg kell említeni, hogy máshonnan származó kő is ajánlható, ha a vállalkozó igazolja, hogy annak minősége legalább is olyan, mint aminő elő volt írva.

b) Az odaitélésnél.

a) A szállítások vagy munkálatok odaitélésénél egyáltalán nem vehetők figyelembe azok ajánlatai, kiket a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, az ő hozzájárulásával az illető miniszter, vagy a minisztertanács bizonyos, illetve az összes

közszállítások elnyeréséből közérdek szempontjából végleg vagy meghatározott időre kizárt (ez utóbbi esetben természetesen a kizárási időtartama alatt) és akiknek kizárásáról az odaitélésre illetékes hatóság, hivatali intézet, intézmény, alap, alapítvány vagy vállalat hivatalosan értesítést nyert.

b) Egyébként az odaitélésnél állandóan azon elv tartandó szem előtt, hogy a szállítás vagy munkálat — figyelemmel a fennálló törvények és rendeleteknek a képesítésre (kvalifikáció) vonatkozó határozmányaira is — az olyan hazai és pedig első sorban magyar honos iparos mester, gyáros vagy vállalkozónak ítélendő oda, ki a szállítás vagy munkálatnak hazai gyártmányokból, hazai és pedig első sorban magyar honos műszaki és munkaerők útján, pontos, kellő minőségben és a szolgálat érdekeinek megfelelően leendő teljesítésére a legalkalmasabb és kinek ajánlata viszonylag legolcsóbb.

c) Az odaitélésnél gondosan megvizsgálandó, vajjon a legmegfelelőbb ajánlatot tett vállalkozó tényleg, tehát nemcsak cégében, hanem üzletvitelében is hazai gyáros, iparos, vállalkozónak (cégnak) minősíthető-e? Felmerülő kétség esetén e tekintetben a m. kir. kereskedelmi muzeum véleménye is megkérdendő.

d) Egyébként egyenlő feltételek vagy nem lényeges árkülömbözet mellett előny adandó azon hazai gyárosok vagy iparosoknak, kik műhelyük, gyáruk berendezésénél, a cikk vagy munkálat teljesítéséhez szükséges gépek és eszközök, valamint a gyártási anyagok beszerzésénél a hazai termelés és hazai ipar termékeit maguk is előnyben részesítik.

Egyenlő feltételek mellett továbbá előny adandó azon hazai iparosok és gyárosoknak, kik az illető cikk vagy munkálat különleges (speciális) gyártó vagy készítői.

e) Ha az odaitélési eljárás alkalmával, ugyszintén akkor is, ha valamely cikk vagy munkálat szabad kézből adatott ki és valamely iparcikk kézi bevásárlás útján szereztetett be, kétség merül fel az iránt, hogy valamely cikket vagy munkálatot hazai iparos vagy gyáros készít, teljesít, készíthet, vagy teljesíthet-e, akkor előzetes tájékoztatásért a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságához kell fordulni, mely a hazai beszerzési forrásokat rendszeresen nyilvántartja.

f) Ha az odaitélési eljárás alkalmával az előzetes tájékoztatás után is az tűnnék ki, hogy a szállítás vagy munkálatot egészben vagy részben külföldi gyár vagy ipartelep termékével kell fedezni, illetőleg külföldi vállalkozó útján avagy első sorban külföldi műszaki és munkaerőkkel, külföldről beszerzendő új gépek, eszközök és berendezési tárgyak segítségével — egyes gyártási folyamatoknak külföldön leendő eszközléssel kell beszerezni, illetve teljesíteni — ugy ehhez, illetőleg ezek egyike vagy másikának megengedéséhez odaitélés előtt feltétlenül az illetékes miniszter felhatalmazása kérendő ki. (L. 8. §. A. b.) pont.)

Az illetékes miniszter a felhatalmazás, illetve a hazai származásra vonatkozó törvényes köte-

lezettség alól leendő felmentés megadása vagy meg nem adása felett a kereskedelemügyi miniszter hozzájárulásával határoz és elhatározásáról — az alárendelt hatóság, hivatal, intézet, alap, alapítvány vagy vállalat mellett — értesíti a kereskedelemügyi minisztert is, ki az ilyen, nemkülönben a saját tárcájára nézve megadott felmentéseket is nyomban közli a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságával, illetőleg a m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelőséggel.

g) Ha valamely szállításnak egészben vagy részben külföldi gyár vagy ipartelep termékével leendő fedezésére a kereskedelemügyi miniszter vagy az ő hozzájárulásával az illetékes miniszter felhatalmazást adott, az ilyen szállítás odaitélésénél a hazai kereskedők ajánlatai egyenlő feltételek mellett előnyben részesítendőek.

h) Az a körülmény, hogy valamely ajánlott cikk vagy munkálat a versenytárgyalási hirdetményben vagy ajánlati felhívásban említett mintával, szabvánnyal, formával, szerkezettel, rendszerrel meg nem egyezik, ha egyébként a célnak megfelel, egymagában a hazai gyártmányok mellőzésére okul nem szolgálhat. Kivétel tehető ez elv alól a m. kir. honvédség, csendőrség és méneskari legénység részére történt szállításoknál, melyeknél az előírt mintáktól eltérni nem lehet.

i) Ócska anyagok odaitélésénél — egyenlő vagy nem lényegesen eltérő árak mellett — előnyben részesítendőek ez anyagokat feldolgozó iparosmesterek, gyárosok, ipari szövetkezetek, háziipar-érdekképviselők és háziipari vállalatok.

A jelen §. B) pontjában foglalt összes elvek egyébként ugy a korlátolt versenytárgyalásnál, mint szabad kézből való kiadásnál, illetve kézi bevásárlásoknál is megfelelően követendőek.

Kézi bevásárlások alkalmával azon hazai kereskedők, kik hazai iparosok vagy gyárosok termékeit állandóan raktáron tartják, azon hazai — esetleg külföldi — iparosok vagy gyárosok nevét (cégét), telephelyét, kiktől az eladott árukat közvetlenül vagy nagykereskedők közvetítésével vásárolták, ismerik és ez adatokat a vonatkozó számlára valóságához hiven följegyezni hajlandók, egyébként egyenlő feltételek és nem lényeges árkülömbözet mellett előnyben részesítendőek. (L. 14., 15. §§.)

C) A szerződéskötésnél.

a) Minden szerződésnek, kötlevelnek, alku-egyezménynek, elfogadási záradékkal bíró ajánlatnak és általán szerződéses ügyletet tartalmazó bárminő formában kiállított okiratnak, illetve kereskedelmi ügyiratnak vagy engedélyokiratnak avagy a hozzájuk tartozó szállítási vagy munkafeltételeknek a szállítandó cikk, vagy teljesítendő munkálat beszerzési forrására vonatkozólag az ajánlatnak megfelelő kötelezettséget kell tartalmaznia azon kijelentés kapcsán, hogy a vállalkozó a szállítás vagy munka hazai származását — feltéve, hogy ajánlatában, illetve a szerződésben erre vállalt kötelezettséget — kívánatra elfogadható módon igazolni tartozik.

(Folyt. köv.)

Hirek.

— **A tanács Pécssett.** Kovács József polgármester, Magoss György tiszti főügyész, Csóka Sámuel adóügyi tanácsnok szombaton Pécsre utaznak a polgármesterek kongresszusára. Ez alkalommal ugyancsak Pécsre utaznak **Körner Adolf** tanácsnok, **Aczél Géza** főmérnök és **Debrecezeni Jenő**, a világítási vállalat igazgatója, a vízvezetési, csatornázási és villamos művek tanulmányozására.

— **Személyi hir.** Oláh Károly kulturtanácsnok, szabadságáról visszaérkezve, hivatala, illetve ügyosztályának vezetését átvette.

— **A városi napidijas irnokok kérelme.** A városi napidijas irnokok a közgyűléshez folyamodnak avégből, hogy öt évi betöltött szolgálat után vétetnének be a nyugdíjasok közé. A jog- és pénzügyi bizottság tárgyalta ezen kérdést, tanulmányozás és véleményezés végett kiadta a nyugdíjellenőrző bizottságnak. A kérelmet a magunk részéről jogosnak tartjuk, mert alig van szomorubb helyzete valakinek, mint a napidijas irnokoknak, kik a csekély javadalmazás mellett vigasztalanul néznek a jövőbe. A választás sok minden belső és külső okoktól függ és bizony van elég szorgalmas, hasznavehető napidijas irnok, aki nem akar a választások alkalmával házról házra járni és így éveken át nem tud előremenni. Ha a nyugdíjasok sorába kerülnek azok, akik legalább öt éven át szolgálják a várost, legalább nyugodtan néznek öregségük idejére, mert hosszas munkásságuk után nem lesznek kitéve a nyomornak akkor, ha már dolgozni nem tudnak. Emberséges munkát végez a bizottsági közgyűlés, ha a szervezeti szabályzat módosításánál és a nyugdíjszabályzat revíziójánál a kis emberek igazán csekély, de rájuk nézve igen áldásos kerelmét teljesíti.

— **A tizenharmadik gyógyszerész-tár.** Bartha Endre dr. gyógyszerész kérvényt adott be a tizenharmadik gyógyszerész-tár felállítására. A belügyminiszter ur a hozzá közvetlenül beküldött kérvényt véleményezés végett leküldte Debreczen város közönségéhez. Bartha Endre dr. a tizenharmadik gyógyszerész-tárt a Szent-Anna végén, a m. kir. állami bábaképző intézet környékén óhajtaná felállítani.

— Nincs okunk kételkedni, hogy az egészségügyi-bizottság nem fogja a tizenharmadik gyógyszerész-tár felállítását javasolni. Elvégre is nagyon elég a mostani gyógyszerész-tárak száma és szinte képtelennek tartjuk a tizenharmadik gyógyszerész-tár felállításának gondolatát és kivált akkor, midőn még a tizenkettedik sincs erigálva. Ezen tizenharmadik gyógyszerész-tár felállítása ellenkezik a törvénynek az új gyógyszerész-tárak felállítására vonatkozó pontjaival, de méltánytalan is a gyógyszerészekkel szemben, akiknek megélhetésüket veszélyezteti a gyógyszerész-tárak semmivel sem megokolható szaporítása. A Szent-Annai részen teljesen felesleges egy új gyógyszerész-tár felállítása, mert ott van már egy a Szent-Anna-utca elején, míg másrészt az Árpád-téri gyógyszerész-tár kielégíti a külsőség gyógyszerész-szükségleteit. Éppen ezen okokból hisszük, hogy Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottsága el fogja utasítani a tizenharmadik gyógyszerész-tár felállítására vonatkozó kérelmet.

— **Kossuth-lakoma.** A függetlenségi kör folyó évi szeptember hó 19-én este 8 órakor Törő Imre Csapó-utcai vendéglőjében Kossuth-lakomát rendez. E lakomára Debreczen sz. kir. város hazafias polgárságát tisztelettel meghívja a kör elnöksége. Egy teríték ára 3 korona. Jelentkezni lehet a kör helyiségében levő aláírási iven.

— **Kecskemét az inség és drágaság enyhítésére.** A mérhetetlen nagy drágaság enyhítésére Kecskemét város rendes közgyűlésén a tanács indítványára kimondotta, hogy sürgősen felállítja a hatósági fa- és szénraktárt, ahol a legkisebb mennyiségben is kapható lesz (pontosan, ellenőrzés mellett) a felaprított tűzifa és szén. Megvalósítják még a hatósági mészárszéket, majd kísérletképen a ló-husmészárszéket is, hogy a városnak 30—40 ezer főnyi szegényebb sorsu lakossága olcsó és egészséges, jó húshoz jusson.

— **Érdekes vendégek Debreczenben.** Érdekes vendégek jártak a héten városunkban. Dr. Lundie tanár és neje a skóciai Edinburgból. Vendégeink tanulmány uton vannak jelenleg s céljuk a magyar egyházi viszonyokat tanulmányozni, a kálvinista Rómát tüzetesen megnézni. Vendégeink tegnap délután Csiky Lajos és Balogh Ferenc akadémia tanárok kalauzolása mellett megnézték a kollégiumot, a nagyerdőt.

— **Mintaszüret.** Darányi földmivelésügyi miniszter az okszerű szüretelés és borkezelés terjesztése céljából elhatározta, hogy évenként más-más helyen mintaszüretet tartsanak, ahol legkönnyebben és minél több termelőnek és szőlőkezelőnek adható alkalom arra, hogy a mintaszüreten részt vehessen és a helyes szüretelést megtanulhassa. Ebben az évben tizenegy helyen fognak ilyen mintaszüretet tartani még pedig az egri, bihardioszegi, kecskeméti, ménési, nagyenyedi pozsonyi és a tarcalli vincellériskolánál, a pécsváradai állami szőlőtelepen, továbbá Zala, Borsod és Bereg vármegye területén később meghatározandó helyen. Ezeknek a mintaszüreteknek a megtartása, valamint az ezekkel kapcsolatos gyakorlati oktatás megtartása az állami szakközegek feladata.

— **A gazdasági iskolák intenzív gazdasága.** A debreceni gazdasági akadémián a szélmótorteleppel kapcsolatban öntöző telepet létesítenek, hogy a homokos talajban a zöldségtermelést nagyobb terjedelemben bevezessék. A kassai tanintézet gazdaságán halastavat rendeztetett be a földmivelésügyi miniszter. A komáromi földmives iskolánál négy holdas faiskolai telep létesült, melynek az a célja, hogy a környékbeli kisbirtokosokat csemetéikkel, oltványokkal lássa el.

— **Ipari és kereskedelmi bíróságok.** Sztéryni József államtitkár a pécsi iparoskongresszuson tartott beszédében jelezte, hogy a kereskedelmi miniszterium a német Kaufmannsgerichte mintájára az érdekképviseleten alapuló ipari és kereskedelmi bíróságokat akarja meghonosítani. Ezek a bíróságok a teljes paritás alapján egyrészt a munkaadókból, másrészt a munkásokból és kereskedelmi alkalmazottakból szervezve, döntenek el a munkaadó és alkalmazottak közötti vitás kérdéseket. A törvényjavaslat a kereskedelmi miniszteriumban, hir szerint, már elkészült s októberben enquete elé kerül.

A nagyerdei fürdő. Hányan vannak városunkban is, akik elmennek hidegviz kurára messze idegenbe, tengerpénzt áldozva, holott a hidegvizgyógyimódot épp úgy használhatnák a Nagyerdőn, hol a vizgyógyimód minden modern eszköze, a fürdőbérlet elismert szaktudomány, lelkiismeretes gyógykezelése rendelkezésükre áll. A fürdőbérlet Balkányi Ede dr. főorvos a legnagyobb áldozatkészséggel tartja fenn a fürdőt, nagy költséggel felszerelte azt a modern higienia minden eszközével és oly olcsó áron kuráltathatja magát mindenki, mint sehol a világon. A víz alkalmazása gyógycélokra, hőmérsék-, alak- és időtartam tekintetében oly sok változatosságot enged, hogy azt a legkülönbözőbb betegségeknek eredményel alkalmazhatjuk. — A nagyerdei hidegvizgyógyintézet modern és célszerű berendezése, fekvése és kitűnő puha vize föltötte alkalmas tényező a vizkurának sikeres használatára. Fővárosi szakértői személyzet végzi a teendőket, az árak mérsékeltek. Orvosi felügyelet. Az intézet egész nap nyitva férfiaknak: d. e. 9 óráig és d. u. 5—8 óráig; nőknek: d. e. 9 órától d. u. 5 óráig. Kiki keresse meg elvesztett egészségét a nagyerdei hidegvizgyógyintézetben.

1058.
1907. v. k. sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróság V/1317/2—1907. sz. végzése folytán közhirrre tétetik, miszerint Közgazdasági Bank r.-t. részére Fésüs Lajos debreczeni lakostól 1200 és 600 K tőke, ennek megítélt 6% kamatai és eddig összesen 162 kor. 78 fill. perköltség erejéig 1907. évi április hó 28-án bíróságilag felülfoglalt és 1379 koronára becsült buktorok és egyéb ingóságok 1907. évi szeptember hó 14-én délután 3 órakor kezdetét veendő és a Hortobágyon a csárdában alperes lakásán megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debreczen, 1907. évi augusztus hó 18-án.

Oláh Géza,
birói kiküldött.

12,846.
1907. sz.

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa közhirrre teszi, hogy a város házipénztárának és az általa kezelt alapok s alapítványoknak 1908. évre egybeállított költségelőirányzata a város számvevői hivatalában 1907. évi szeptember hó 1. napjával kezdődő 15 napi közszemlére kitétetett.

Miről a város adózó lakossága oly figyelmeztetés mellett értesítettik, hogy ezen előirányzati munkálat a városi számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthető, és az ellene irányuló esetleges észrevételek akár írásban, akár élőszóval a közgyűlést megelőző öt nappal Debreczen város Tanácsához beadhatók.

Debreczen, 1907 augusztus hó 26-án.

A városi tanács.

12,484/1907.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a város tulajdonát képező s a sintértelep hátamögötti homokhordásos földnek az 1907. évi október hó 1-től 1913. évi október hó 1-ig terjedő hat évre bérbeadására nyilvános árverést rendel el.

Az árverés f. é. szeptember hó 24-én d. e. 10 órakor fog megtartatni a városház nagy tanácstermében.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a város számvevői hivatalában megtekinthetők.

Debreczen, 1907 szeptember hó 5-én.

Városi tanács.

327.
1907. sz.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező Nagycsere erdőségben levő több mint 19,000 darab magfának nyilvános árverésen eladása a városi Tanács által elrendeltetvén, ezen árverés megtartására 1907. év október hó 4-dik napjának d. e. 10 órája a Városház nagytanácstermében tüze-

titik ki s arra venni szándékozók azon figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevősnél hétköznapokon 9 órától 12 óráig megtekinthetők.

Debreczen, 1907. augusztus hó 22-én.

A városi tanács.

Olcsó kölcsön!

A mai nagy pénzdrágaságban, mikor a takarékpénztárak, bankok és szövetkezetek kölcsönt vagy egyáltalában nem, vagy csak igen nagy kamatra tudnak adni:

~ a legolcsóbb kölcsönt ~

Debreczen sz. kir. város Árvaszékénél lehet kapni a Gyámpénztárból.

A gyámpénztárnak egy millió korona kölcsönadható pénze van. Kölcsönt az Árvaszék ad házakra és földbirtokra a becsérték egy harmad részéig 6% kamatra, amely kamaton tul semmiféle kezelési vagy más jutalékot nem kell fizetni.

Felvilágosítást díjtalanul ad dr. Dóczy Emil árvaszéki ügyész. Piac-utca 7. sz. a. irodájában.

12,942/1907.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a Debreczen pusztá elepi 22. sz. tjkvben A + 16 sz. s 194/a hrsz. alatt foglalt. Pipa-gödrök elnevezésű 13 hold 1215 négyszögöl területű s Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező ingatlanak eladása céljából a törvényhatósági bizottsági közgyűlésnek 279,15,894—1906. sz. alatt hozott s a m. kir. belügyminiszter ur által 3518—III/b—1907. sz. alatt jóváhagyott határozata alapján nyilvános árverést rendel el.

Az árverés f. é. szept. 24-én d. e. 10 órakor fog megtartatni a városház nagy tanácstermében.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a város számvevői hivatalában megtekinthetők.

Debreczen, 1907 szeptember hó 5-én.

Városi tanács.

12,756/1907.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa a debreczeni 29,216 sztjkben. A + 198, 199, 200 sorszám s 5652/b—1/a—1/a, 5652/a—2 s 5652/a—1 hrsz. alatt foglalt 575 négyszögöl területű Debreczen sz. kir. város tulajdonát képező ingatlanak (Homokkert) eladása céljából a bizottsági közgyűlésnek 301/15,738—1905. sz. a. hozott a belügyminiszter ur által 4474—II/b 1906 sz. alatt jóváhagyott határozata alapján nyilvános árverést rendelt el.

Az árverés f. é. szeptember 24-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni a városház nagy tanácstermében.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a városi számvevő hivatalban megtekinthetők.

Debreczen, 1907 szeptember hó 5-ikén.

A városi tanács.